

6343

Українське національно-демократичне об'єднання.

ПОЛІТИЧНА БІБЛІОТЕКА.

Львів. Бібліотека
АН. УРСР

Наші противники між собою і про себе.

Всі українські виборці голосують на **одинокую**
українську листу ч. **18.**

НАКЛАДОМ о. ЛЕОНТІЯ КУНИЦЬКОГО.

ТЕРНОПІЛЬ — 1928.

Відбито в друкарні А. Салевича і Спілки в Тернополі.

4480

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЦЕНТР

ГОСТИННАЯ БИБЛИОТЕКА

м. 20

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЦЕНТР

ГОСТИННАЯ БИБЛИОТЕКА

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЦЕНТР

ГОСТИННАЯ БИБЛИОТЕКА

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЦЕНТР

ГОСТИННАЯ БИБЛИОТЕКА

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЦЕНТР

Пан/207

06. 10

~~ЗНАЙДІТЬСЯ~~

УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНО - ДЕМОКРАТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ.

ПОЛІТИЧНА БІБЛІОТЕКА.

Українці всіх земель
єднайтеся!

500110 ~~ХХХ~~

Львів. Бібліотека
АН УРСР

Наші противники між собою
і про себе.

Всі українські виборці голосують на **одинокую**
українську листу ч. **18.**

НАКЛАДОМ о. ЛЕОНТІЯ КУНИЦЬКОГО.

ТЕРНОПІЛЬ — 1928.

Відбито в друкарні А. Салевича і Спілки в Тернополі.

T3(24x33)6-48

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна наукова бібліотека

Львівська державна
наукова бібліотека

№ 4416

Наші противники між собою і про себе.

Від хвилі повстання Українського Національно-Демократичного Об'єднання (УНДО) розвинули на нього велику нагінку всі вороги єдиного українського національного фронту. Зокремаж намагалися підкопати повагу Об'єднання в народі всі наші так звані клясові партії. Чому? Бо вони заступають у своїх політичних програмах і в своїй діяльності виключно лише поодинокі кляси. І так комуністи і селяроби кажуть, що вони заступають інтереси робітництва і то міського (пролетаріату) та інтереси спролетаризованого себто дуже збіднілого селянства. Селяроби ріжняться від комуністів тим, що інтереси селянського пролетаріату кладуть на перше місце, коли комуністи кладуть їх на місце друге. Замість національної єдності проповідують ті партії клясову інтернаціональну (міжнародну) єдність. Що це значить?

Комуністи і селяроби твердять, що український робітник і український селянин мають далеко більше спільних інтересів з робітником польським і жидівським, або з польським, чи московським селянином чим з українським міщанином, ремісником, учителем, адвокатом чи священиком. Одначе кожний український селянин знає, що

з польським хлопом-кольоністом, що набув ту землю, яку міг на таких самих умовах набути для поліпшення своєї долі тутешній український мало-земельний або безземельний селянин, він нічого спільного не має. Між обома ними не лише не має спільних інтересів, але навпаки, їх інтереси зовсім протилежні, суперечні. Бо на одній і тій-же землі не може поміститись рівночасно двох, так же на одному і на тому самому місці і на тих же фундаментах не можна рівночасно побудувати, скажім, церкви і косяола, бо на одних фундаментах може стояти тільки одна будова. Так само український міський робітник бачить, що між ним і польським робітником нема ніяких спільних інтересів, бо коли польський робітник має працю й заробіток і то добрий, то український робітник її не має тому, що він українець та примирає наслідком того з голоду.

Українське Національно-Демократичне Об'єднання поставило в свою програму на чолі місце засади національної солідарности (єдности). Воно каже, що ціла нація, цілий нарід, всі його стани і всі класи мають один великий спільний інтерес, а саме добро—нації. Коли нація зорганізована, коли всі її стани злучені, коли всі вони як рідні собі кровю, мовою, звичаями та вірою, скооперовані, тоді вони в силі собі взаємно допомагати. Тоді в них обов'язує взаємна порука, тоді легше є українському селянинові, бо його підтримують усі інші стани, тоді легше українському робітникові з цієї самої причини, легше українському урядникові,

адвокатів, учителів та священників. Всі вони собі взаємно висвідчують прислуги, йдуть на взаємні уступки і всі разом бороняться перед спільними для цілого народу та його добробуту противниками.

Тільки цілий нарід, тільки всі його стани і класи можуть представляти вкупі поважну силу, якої ніхто не зломить. Колиж замість національної, то значить кровної, духової, господарської та релігійної солідарності запанує в яким народі боротьба клас і станів, тоді такий нарід пропаний. Він роздробить свої сили на ворожі собі групи ослабить себе внутрішньо, а опісля вже дуже легко зломлять та знищать його вороги. Чому чехи мають нині свою державу, бо вони весь час були національно солідарними. Тепер, коли в них своя держава, можуть собі дозволити і на боротьбу клас. Доки чехи були під Австрією, ніколи не ставили класових справ вище національної єдності і солідарності. Всі — і робітники і селяни, єдналися під спільним національним прапором, щоби представляти більшу силу і при її допомозі здобути те, чим нині розпоряджаються. Так було у чехів! А в нас? В нас, як бачите, є вже такі, що нехтують національною єдністю та закликають наших селян до солідарності з польським хлопом проти українського священника, українського адвоката, але не проти польського пана чи поміщика.

Слідами тих обох партій ступає і так звана українська партія праці, що видає газети „Радугу“ і „Працю“. Комуністи і сельробы хочуть за всяку ціну розвалити Українське Національно-Демокра-

тичне Обєднання, тому, що воно обєднує всю націю, всі її стани та класи, тому, що воно понадкласове, а пани з партії праці мають їм у тому розбиванні національних, дисциплінованих рядів помагати. Вони наймити, платні наганячі комуністів і селяробів і тому кажуть, що комуністична влада на Україні, це українська влада. Їх мета дуже невдячна, а роля подібна до ролі Даниловича і його партії так званої УНС-а, себто хлібоїдів. Ріжниця між ними хіба та, що коли Даниловичем і його хлібоїдами послуговуються польські чинники для польських інтересів, а для розбивання українських національних сил, то партією праці послуговуються московські комуністи та селяроби для піддержки московсько-більшевицьких інтересів.

Тепер, коли почалася підготовка до соймових і сенатських виборів, коли почалися передвиборчі віча, селяроби і комуністи про людське око ганьблять навіть партію праці на те, щоби в цей спосіб збаламутити виборців селян, щоби таким чином їм, своїм наймитам облекшити розбивання українських національних сил на дрібні частинки. Рахунок їх простий: Ось досі селяне наслухалися про те, що партія праці це наємниця наша — думають собі так комуністи і селяроби — колиж тепер ми її поганьбимо, а навіть відпекаємося від неї, то національно свідоме селянство може повірить, що партія праці з нами нічого спільного не має. А що партія праці складається зі самих таких людей, що їх викинули з УНДО за їх шкідливу роботу і тому вона його найбільше ненавидить та поборює (знана

річ, що найстрашніші все перекінчики), то в виборчій агітації вона, по тій ганьбі для неї з нашого боку, таки зможе зискати б ламуцтвом бодай деяких малосвідомих виборців, що йдуть тепер під проводом УНДО, і таким чином зможе ослабити український національний виборчий фронт, отже свою ролю розбивача об'єднання виконає. Так міркують собі комуністи та сельроби і тому навіть злегка ганьблять останніми часами (останній тиждень) партію праці, або так званих упіпістів.

Але є ще одна партія, що зве себе соціалістичною і при тім каже, що вона національна, яка теж завзято поборює УНДО. Цею партією є українська соціалістично радикальна партія. Є це коротко кажучи партія такої віри, що в ній, як каже наша приповідка, ні пуття, ні міри. Вона нібито має заступати клясові селянські інтереси, і то лише бідних селян, але її членами є самі дуки (як Рогуцький з Купнович, що має 13-о моргів поля; Шекерик Доників з Жабя, що має 60 моргів; Гарматій з Купчинець 60 моргів, Цюкенда 80 моргів; Балабан з Байковець 80 моргів і т. д., а її провідники виключно самі адвокати. Звуть себе радикалами і нібито соціалістами, але їх програма з соціалізмом мало має спільного, та не має вона нічого спільного і з українською національною єдністю. Радикали визнають у народі лише так званих „робітних людей“, але кого під ними поза бідним селянством розуміють, того не знати. Мабуть тільки таких адвокатів і мужицьких дуків, що звуть себе радикалами, але мають камениці, маетки і фільвар-

ки. Ця партія мала все таке щастя, що завдяки її неясній, темній програмі, видавала і видає ще нині з поміж себе дуже багато хрунів і хлібоїдів, Ось теперішній провідник хлібоїдів д-р Данилович був одним з основателів і довгі літа головою радикальної партії. Його памятає ціла Тернопільщина як радикала, памятає і Коломийщина. Він писав багато про радикальну програму і обороняв її. Тепер він хлібоїд на польській службі. З радикальної партії вийшов і небіщик Сидір Твердохліб і Михайло Яцків, що видавали у Львові в 1921 і 1922 р. разом з Даниловичем газети „Рідний Край“ і „Обнова“. Ті газети виходили за гроші з т. зв. гаючих фондів, так само як тепер виходить „Селянський Прапор“ Даниловича і Стовпюка в Станиславові як орган УНС-а. Та не лише названі радикальні „дуби“ схрунили, а схрунили ще й інші такі як бувший посол до австрійського парляменту Павло Лаврук і багато інших. На Покутті більшість радикальних провідників похрунили цілком і є нині польськими наймитами-хлібоїдами. І в Тернопільщині були випадки такого хрунівства радикалів; пр. при виборах до сойму 1922 р. чоловім кандидатом хлібоїдів в окрузі ч. 54. був радикал Нестор Керничний з Березовиці великої.

Крім того багато покинуло радикальну партію теж через неясність та баламутність її програми та вступило з ідейних причин до інших українських партій. Назвемо от хочби д-ра Осипа Назарука, що був колись перед війною завзятим боевим радикалом, а нині є гетьманцем монархістом

ї редагує клерикальний орган Української Християнської Організації „Нову Зорю“. Вже наведені дані доказують, що в радикальній партії щось не все в порядку.

Переглянувши ось так усіх т. зв. класових противників Українського-Національно-Демократичного Об'єднання, ми хочемо приглянутися тепер відносинам серед них самих. Хочемо вказати на те, що діється всередині особливо двох із названих партій, а саме: радикалів і селянців. І в одній і в другій партії ведеться тепер завзята внутрішня боротьба. І одна і друга поділилися тепер уже на дві так, що всіх їх разом чотири. Отже радикали мають соціалістично радикальну партію з осідком центральної партійної управи і партійного секретаріату у Львові та радикальну лівіцю з осідком парт. управи в Станиславові. На чолі першої стоїть др Лев Бачинський, адвокат у Станиславові, на чолі другої знаний з перед війни радикальний діяч і посол др Кирило Трильовський з Коломиї. Селянці теж поділилися на двоє, на Селянців правих з Чучмаєм на чолі і Селянців лівих з москвофілом Вальницьким на чолі. Отже ті наші противники, що беруться спасати народ під класовими кличами, не можуть, як бачимо, спасти самих себе від внутрішнього розкладу та внутрішніх крамол. Деж їм під силу вести цілі класи селянського і робітничого пролетаріату до якоїсь цілі, коли їх найважливіша ціль: сваритись між собою. Ось ми і наведемо дослівно з їх газет те, що вони взаємно (ті противні партійні в лоні

одної партії) про себе пишуть. З того найкраще переконаються українські виборці про їх карність.

Зачнемо від радикалів. Вище ми подали найважливішу і найзамітнішу рису радикальної партії. Тому і пригадувати її не треба. Та всеж треба пояснити, як прийшло до повстання радикальної лівиці д-ра Трильовського, що вилилась тепер у окрему партію. Др Кирило Трильовський це відомий з перед війни і безсумніву найвизначніший та найбільше заслужений перед війною поміж живучих радикалів діяч. До листопада 1927 року був він на еміграції у Відні і весь час був членом радикальної партії. Писав він навіть статті до радикального календаря „Громада“. В листопаді 1927 р. вернув він раптом до краю як раз перед самими виборами. Але тутешні радикали залякалися його та його енергії і викинули його з радикальної партії. Так „батько“ Кирило — так його звали перед війною гуцули, серед яких він організував „Січи“ — утворив сейчас свою окрему радикальну партію під назвою радикальної лівиці. Так кажуть радикали.

Чому радикали викинули Трильовського аж тепер з партії? Бо вони пригадали собі деякі його політичні гріхи і в „Громадському Голосі“ виписали їх у формі питань до д-ра Трильовського. Їх ми тут і наведемо з „Громадського Голосу“ (ч. 1-2. з 7. січня 1928 р.) Сам Трильовський — читаємо там — хоче представити себе не тільки як великого провідника, але й як »санатора« громадської моралі. Заки однак він буде мати чоло виступати перед

українськими працюючими людьми зі своїми тере-
внями, то треба його запитати про такі справи:

1. Чому він не постарався о внесення оборо-
ни тов. Юри Соломійчука, але віддав її жидівсько-
му адвокатові, котрий оборони не вніс і Юра му-
сів сидіти в тюрмі підчас виборів?

2. Як то він вів справу сплавачки на Чер-
моші? Чому він тоді нагло заслаб у Львові?

3. Чому так само нагло »заслаб«
Трильовський, коли треба було вести Укр. Сі-
чових Срільців до бою?

4. Чому він сам ніколи не показався на фрон-
ті серед стрілецтва, а свого сина до того укр.
війська не хотів дати?

5. Як мав чоло Трильовський вносити славо-
словія австрійському цісареві й генералам, коли
вони десятками тисячів вішали українських се-
лян, його виборців?

6. Де був його стид, коли він, парляментар-
ний посол тих вішаних і розстрілюваних селян,
возив гуцульські делегації до цісареві, але не з
протестом проти тих вішань, а з поклоном?

7. Чому він професіонально займався під-
час війни звільнюванням жидів з австр. війська,
а про укр. селян не тямив і вони гинули по іта-
лійських фронтах?

8. Чи то якраз не через те вся їдь і лють
Трильовського звертається проти т. Льва Бачин-
ського, який п'янував таку »політику«
Трильовського?

9. Чи не для покриття своєї воєнної «політики» і інтересів він брався в 1919 р. закладати свою киричну «селянсько-радикальну» партію?

10. Чому він мав час виписувати в своїх віденських репильках (продажних газетах) наклепи на УСРП., а ні разу не сказав лихого слова пробувших своїх адютантів, а теперішніх хлібоїдів?

11. Коли перестали йому платити американські гетьманці й ундівці за його статті до їхніх газет.

12. Чому Трильовський сидів 8 років у Відні, коли укр. селяне-соціалісти-радикали та їх провідники валялися по тюрмах за віднову народньої праці? І чому нагло і то за польським дозволом він знайшовся в краю?

13. Звідки взялися в його гроші на газету, котру він даремно розсилає? Де ті селяне — нехай їх назве, що на ту газету не те гроші дають, але хоч добре слово скажуть? Так радикали кажуть і пишуть про Туильовського, але зовсім інакше пише про все Трильовський у своїй газеті „Громадські Вісти“, що виходять у Станиславові.

Др Трильовський стоїть перш за все на становищі, що не його з партії викинули, а навпаки, він її сам покинув, бо не міг ні він, ні його товариші терпіти „зради соціалізму“, якої допускався безнастанно теперішній партійний провід і секретаріат радикальної партії. Про відносини в радикальній партії читаємо у „Громадських Вістях“ з дня 15. січня 1928 р. ч. 2 між іншим ось що: Коли радикальної партії досі не могла знищити зов-

нішня ворожа сила, то нищить її крутійська політика Головної Управи та диктаторство панів з Головного Секретаріату Партії. Ріжні Бачинські, Матчаки, Стахови та Навроцькі фактично узурпували собі всю владу і стали диктаторами внутрі партійного життя. Особисті амбіції та інтереси поставили вище інтересу загального, потоптали тези партійної програми і постанови партійного зїзду, не допустили і недопускають слова якої небудь критики, а цілу політику ведуть проти інтересів працюючих, проти соціалізму взалалі. Натякаючи про соціалізм, вони в дійсности виказали себе звичайними демагогами, яким далекі і чужі ідеї революційного соціалізму.

„Ми не раз протестували проти тої політики, яку веде Управа в парі з Секретаріатом, користуючись випадковою більшістю в Секретаріаті і Головній Управі партії, але всі наші протести мовкли серед крику партійних диктаторів. Одначе довше ми не могли терпіти цього крутійства та демагогії партійної Управи і рішили безпощадно боротися зі всіма тими, котрі покриваючись ідейними кличами партії, мають на увазі особистий інтерес. В цілях боротьби з цим крутійством і надуживанням партійних кличів, в цілях уздоровлення соціалістично-радикального руху приступили ми до утворення своєї окремої організації — Української Соціалістично-Радикальної Партії“ — Лівіці.

Так пише Трильовський про радикальну партію. А що ж він каже у відповідь на закиди „Громадського Голосу“? В 3. числі „Громадських Ві-

стей“ з 22 січня 1928 є відповідь на питання. В ній читаємо між іншим : „ Великим гріхом д-ра Трильовського має бути факт, що він взагалі дістав польський паспорт для повороту до краю. Отже таких паспортів видавав польський конзулят у Відні — соткам наших емігрантів. Д-ру Трильовському роблено з початку трудности, говорячи : „ ми не знаєм, чи ви є взагалі польським горожанином“. Доперва за інтервенцією одного посла (ані поляка, ані українця) в польській амбасаді — видано д-ру Трильовському паспорт. І заміт, що він ніколи не показався на фронті серед стрільцтва, є неслухняний. По перше — він був потрібний в „Боевій Управі“ у Відні, де безперестанно мав до роботи то в міністерстві оборони краєвої, то в евіденційнім бюрі міністерства війни. Мусів також їздити в справі легіону до головної австрійської команди (АОК) — а то 21 грудня 1914 сам, а 5 лютого 1915 з послом д-ром Цегельським. Впрочім в марті 1917 р. старався тов. Трильовський і на фронт дістатись, щоби підбадьорити наших Українських С. Стрільців. Німецька команда дала в Бережанах йому на це дозвіл, але в Підгайцях здержав його зв'сний ворог укр. стрільцтва граф Лямезан, шеф ген. штабу австр. генерала Гофмана — і на фронт не пустив. Що до сина т. Трильовського, то його три рази австрійська комісія асентерункова, а потім і українська признала за нездібного до військової служби через блуд серця.

Є фактом, що др Трильовський помагав многим жовнірам без ріжнипі національности.

Яко адвокат мав він право інтервеніювати у всіх урядах в австрійській державі — а не маючи, (крім малої неvistарчаючої запомоги), ніяких доходів — користав з цього права, як користало десятки інших, адвокатів, котрі були, або не були послами. Від богатших брав гонорар — від бідних, а зосібна від селян — гонорару не брав ніякого. В той спосіб помагав він соткам наших селян, жовніврів, котрі ще й тепер при нагоді сердечно дякують.

Для приміру наводимо тут, що в цей спосіб через довгі часи держав він Петра Шекерика Доникового (він тепер кандидує на посла від радикальної правиці) з Жабя при військовій пральни в Меріш Вайскірхен. Акти тої справи, як і численні дотичні письма Шекерика, має зібрані і як буде треба, оголосить їх друком.

Будучи богатим газдою і побираючи яко ввійт 300 золотих місячно — хоче Шекерик бути ще і послом, брати дальших 900 золотих місячних діет — а громаду полишити на ласку божу. До осягнення мандату має йому допомогти шкальовання його добродія дра Трильовського. — Лише так далі, Петрусю — а далеко заїдеш!

Словом, яке їхало таке здибало. Не сталоб нам місця, якби ми почали передруковувати все те, що обі ці радикальні патрії тепер на себе виписують. Думаємо, що й цього доволі. А вже й часу нам не висталоб, якби ми почали передруковувати все те, що виписує про радикалів у „Селянському Прапорі“ колишній радикальний „дуб“ і радикальна „підвалина“, а теперішній хлібоїд др

Северин Данилович. Та всеж слід замітити, що Трильовський кооперує тепер зі сільробами,

Перейдім до сільробів. На склоні 1926 р. злучились були під впливом комуністів дві партії, одна волинська, а друга галицька, в одну під назвою „СельРоб“. Цею волинською партією був Селянський Союз, а галицькою москвофільська група, що об'єднувалася біля тижневої газети „Воля Народа“. Коли ті партії злучились, ніхто не ворожив їм ніякої будуччини, бо деж уже йти в парі коневі, скажім, з ослом або з волом. Спілка це неприродна, бо кінь тягне з моста, а осел усе на міст. Так було і зі сіль-союзом та народовольцями, а точніше воленародівцями. Члени Селянського Союзу почували себе все таки українцями, а воленародівці були старими кацапами, вони боялися навіть слова українець. Вониж перед війною вислугувались російському цареві, чорносотенцям графові Бобринському і єпископові Евлогієві, що ширив у нас православя.

В часи революції та наших визвольних змагань домагалися вони в школах, очевидно українських, російської мови, твердили, що є один лише „руській“ народ у двох відмінах „великорусській“ та „малорусській“, тобто по нашому московський та український, але культура для обох тих відмін мусить бути одна, очевидно „руска“ тай назва для обох тих відмін мусить бути спільна, а саме назва: „Русь“, „руській“ і т. д. По війні видавали вони російською мовою газетку „Жизнь“ при грошовій допомозі великого ворога українців Ке-

ренського, а далі „Волю Народу“ спершу т. зв, „язичієм“ і етимольогією, а пізніше, коли зрозуміли, що кацапство перегнилося, почали її видавати раз „язичіам“ і етимольогією, а раз якоюсь нібито народньою, ніби українською мовою та фонетикою. Накінець перед двома роками почали її видавати виключно українською мовою та фонетикою і заявили, що вони нібито приступають до українства, але національну справу вважають приватною річчю кожного свого члена. В дома і між собою говорили і говорять по російськи. До українства приступили вони на те, щоби під цею покришкою та під маскою соціалістів комуністичного толку добути „пособія“ від комуністів з Москви. Цього вони й діпняли за ціну остаточної злуки зі Сельсоюзом у Сельроб.

Сельробові, як сказано, ніхто не ворожив будуччини. І дійсно вже по кількох місяцях виступив з нього посол Павло Васильчук і посол Назарук, що не могли ніяк погодитися з москвофільською політикою бувших во ленодародовців та повним поневоленням від комуністів. Павло Васильчук і Назарук відновили „Селянський Союз“ і приступили до видавання власної газети „Селянський Шлях“.

Далі показалось, що й інші члени бувшого Селянського Союзу не могли витримати довго москвофільської політики воленародовців у Сельробі. Хлібодавці Сельроба, комуністи, що в той час успіли вже сторгувати у сельробів у цілості їхню душу та тіло, натискали, щоби сельробівські послі

виступили з Українського Національного Клубу, а далі домагалися, щоби „Волю Народу“ зліквідувати тобто перестати її друкувати, а вдоволитися одним органом партії, яким було тоді „Наше Слово“, що почало появлятися у Львові як тижневик. Сельробівські посли покинули ганебно клуб з наказу комуністів, але воленародівці не хотіли припинити видавання „Воли Народу“. Забезпечивши собі плечі у російських комуністів, вони виступили зі „СельРоба“ у вересні 1927 р. і заснували окрему власну партію під назвою „Сель-Роб-лівниця“ та почали видавати у Львові замість „Воли Народу“ новий свій тижневик під назвою „Сель-Роб“. Отже показали роги і почали вести політику на власну руку. Лівницею прозвали себе мабуть тому, що коли їхати від нас на схід, то дорога до Москви все веде на ліво, а до Київа та до Харкова на право, а що вони тільки про Москву думають — не даром же вийшли з кацапського кодла! — і до большевицької Москви направляють усі свої мрії та зітхання тай прозвали себе лівими від дороги на ліво.

Почалася між сельробівською правицею і лівницею завзята боротьба. Вмішувалися у справу аж комуністичні штаби у Москві та Харкові. Московський большевицький штаб похвалив народовольців, а частина харківського бувших сельсоюзників. Роздору та боротьби і ті штаби між сельробами не припинили. Народовольська „лівниця“ зве сельробівську „правицю“ шумськістами. Це слово „шумськісти“ походить від Шумського, а Шумський —

це визначний український комуніст, що був міністром освіти у харківському комуністичному уряді. Він протестував проти русифікації України, проти використання її Москвою та проти упереджування українців москалями і жидами-комуністами на Україні. За те скинули його комуністи з міністра (народнього комісара) освіти в Харкові та вигнали поза межі України аж на Сибір. Отже народовольські кацапи звуть тепер усіх селяробівців немосквофілів „шумськістами“, так як за царських часів москалі звали всіх діяльних і свідомих українців „мазепинцями“ від гетьмана Івана Мазепи, що зробив при допомозі шведського короля повстання проти Петра Великого, московського царя, щоб визволити Україну з московського ярма. Ось вам кацапня.

Одначе прийшли вибори до польських законодавчих установ і комуністичні штаби почали натискати на селяробів, щоби вони погодилися. Але це нічого не допомогло. Тоді оба селяроби „лівиця“ і „правиця“ йдуть до виборів окремо двома списками і виписують на себе, що захочете, навіть себе взаємно вимальовують у своїх газетах. Комуністи порозумілися з польською партією соціалістичною — лівицею (в скороченні ППС-лівиця) і запропонували їй, щоби вона посередничала в згоді між обома відломами Сель-Робу. ППС-лівиця таке саме зілля як оба селяроби — це комуністичні контрактові наймити дуже обильно оплачувані. На випадок згоди всі вони Сель-Роб-лівиця і правиця і ППС-лівиця мали виставляти спільні кандидат-

ські листи до виборів. Одначе ППС-лівіця стала при виборах по стороні воленародівських кацапів і переговори розбилися. Наслідком того Сель-Роб-лівіця утворила виборчий бльок з польською ППС-лівіцею і виставила спільні кацапсько-польські кандидатські листи.

В числі 18. „Сельроба“ з дня 22. січня ц. р. читаємо про те ось що: „Відкидаючи виборчий бльок з нами і ППС-лівіцею провідники Сель-Роб (Правиці) ведуть одначе рівночасно бльоківі переговори зі соціал патріотичною (це значить неко-муністичною) партією Бунд (партія це жидівська!), торгуючись за уділення партії цій третього, зглядно другого мандату у виборчому окрузі Золочів-Броди ч. 55. та звертаючи тим самим до свого колишнього становища, занятого у відношенні до соціалпатріотичної конференції у Варшаві“. У тому ж числі воленародівського „Сельробу“ читаємо комунікат тієїж сельробівської кацапської лівіці про переговори такого змісту:

„Порозумівавча конференція для створення виборчого бльоку ППС Лівіці, Сель-Робу і Сель-Робу Лівіці, яка відбулася дня 18 і 19 січня 1928 у Львові, не дала позитивних вислідів одиноко і виключно з вини Сель-Робу Правиці, котра не годиться на предложення ППС Лівіці, щоби оба відлами Сель-Робу випустили спільну заяву, в якій булиб виказані помилки обох сторін.

Представники Сель-Роб-Лівіці в цілій основі годилися на становище ППС Лівіці, тоді, коли представники Сель-Роб (Правиці) відкинули пред-

ложення. В наслідок цього ціла відповідальність за те, що до виборчого бльоку названих партій не дійшло, несе Сель-Роб (Правиця). Стверджуємо, що понад головами Сель-Робу (Правибі) мусимо збудувати на українських землях один фронт робітничо-селянських мас — в тій цілі створено Сель-Роб Лівцею і ППС Лівцею один виборчий блок, завданням котрого буде відбудувати єдність Сель-Робу. Закликаємо членів обох Сель-Робів, щоби станули під прапорами соціалістичного бльоку робітничо-селянських мас західно-українських земель, йдучи за кличем єдності Сель-Робу.

Хай живе Єдність Сель-Робу!

За Ц. К. ППС Лівцю!

За Ц. К. Сель-Роб Лівцю!

*А. Ружицькі, Фр. Шмаль, М. Хімчин,
К. Вальницький“.*

Звідси вже доволі видно, що таке сельроби і які вони приятелі та опікуни українських селян та робітників, коли роблять виборчі бльоки з поляками. Але подивімся тепер, що на це все каже Сель-Роб Правиця? В органі Сельробу (Правиці) „Наше Слово“ з дня 25. січня 1928 р. ч. 6. (37.) читаємо такий комунікат Центрального Комітету „Сель-Робу“ в справі переговорів:

„Дня 18 і 19 січня 1928 відбулась конференція Сель-Роба, П.П.С.-Лівці і так зв. Сель-Роб-Лівці в справі створення спільного виборчого бльоку. Делегати Ц. К. Сель-Робу заявили свою одностійність з виборчою плярформою, яку пред-

ложили П.П.С.-Лівиця і свою готовість приступлення до виборчого б'юку рівнож і з Сель-Роб-Лівицею, виключаючи розламовців Вальницького, Заяця і Пелехатого, поки вони не нап'януть свого розламового кроку і не відкличуть няклів на робітничо-селянську пресу. Вальницький заявив в імені П.П.С.-Лівиці і Сель-Роб-Лівиці, що на наше пропозиція відносно розламової групи не погоджуються і конференцію зірвали. Ц. К. Сель-Роб констатує, що в комунікаті випущенім П.П.С.-Лівицею і так зв. Сель-Роб-Лівицею, де є сказано, що Сель-Роб не прийняв пропозиція П. П.С.-Лівиці, що це не є згідне з правдою, що Ц. К. Сель-Роба зповні погоджувався і на п'латформу і на б'юк виборчий, лиш представники П. П. С.-Лівиці обстоювали випущення спільної заяви Сель-Роб і так зв. Сель-Роб-Лівиці, якаб оправдувала розлам Вальницького, Заяця і Пелехатого, Ц. К. Сель-Роба подає до відома, що далі стоїть на становищі єдності Сель-Роба і єдності визвольного робітничо-селянського фронту, чим дав доказ в акції виборчій до громадських самоврядувань, в акції голодовій, де Сель-Роб йшов спільно з робітничою лівицею і з П.П.С.-Лівицею, бо лиш тоді можна успішно боротись так з фашизмом як і розбивачами в роді Вальницьких, Заяців і Пелехатих.

Хай живе уряд робітничо-селянський!

Хай живе єдність працюючого фронту!

Проч з соціалспекулянтськими розбивачами!

Ц. К. Сель-Роба“.

Думаємо, що більше матеріалів не треба для національно відчувуючого українця на те, щоби він зрозумів та зорієнтувався, хто такі сельробы, до чого вони йдуть та кому вони служать. Це, як видно, наемники, що мають за заздання баламутити український нарід, що мусять виконувати ганебну зрадницьку ролю пославших їх московських комуністів, гнобителів українського народу, це накінець національні руїнники і злочинці, що беруться організувати під комуністичним прапором польських робітників і селян та брати їх з опіку тоді, коли ними опікується польська держава і польські партії, а українськими тільки національна партія, це національні відступники, що забувають на горе та біду всіх верств українського народу, та баламутять несвідомих ганебними, злочинними кличами про клясову солідарність польських селян з українськими і все в тій цілі, щоби розбивати сильні і ціпко споєні національною свідомістю ряди українського народу.

І уявіть собі, що до тих радикалів, до тих руїнників звернулась т. зв. Партія Праці як до перших з пропозицією спільного виборчого бльоку. Може не вірите, Коли не вірите то візьміть до рук орган тієї партії під назвою „Праця“, де в числі з 5. лютого ц. р. на першій сторінці читаємо: Управа УПП. (української партії праці) звернулася устно і писменно до управи партії Сельроб, звіщаючи, що УПП. готова розпочати, розмову в справі утворення в Сель-Робом одного виборчого бльоку“. Одначе управа Сель-Робу не

приняла цієї пропозиції. Очевидно не прийняла тому, бо все це як у горі сказане, було згори умовлене. Це комедіантська гра. А причиною відкинення цієї пропозиції мало бути ніби те, що „Партія праці не хоче прийняти під свої опікунчі крила польських селян і польських робітників“. Отже Партія Праці не хоче прийняти, але за те далі читаємо, що не має вона нічого проти того, щоби Сель-Роб тими польськими селянами і робітниками опікувався. „Ми (пише „Праця“) — ізза того не будемо воювати зі Сель-Робом. Ось вам продажні нікчеми.

Всі свідомі українські виборці йдуть до виборів соймових в неділю 4. марта 1928. і до виборів сенатських в неділю 11. марта 1928. під українським синьожовтим прапором і віддають свій голос на одну українську національну листу Українського - Національно - Демократично-Об'єднання (УНДО) число

18

Кандидатами до сойму з листи ч. 18 є такі:
Округ виборчий ч. 47. (РЯШІВ).

Повіти: Ряшів, Ярослав, Переворськ, Ланцут, і Ніско. — Мандатів 7. — 1. о. Ліщинський Йосиф, парох Мякіш Новий, пов. Ярослав, 2. Папара Феліціян Тадей, емер. суддя Ярослав, 3. Геліцинський Бронислав, канд. нот. Лежайськ, 4. Щербльовський Дмитро, міщанин Ярослав, 5. Підгірський Андрій, купець Ярослав, 6. Слюзар Олександр, господар зі села Сосниця, пов. Ярослав, 7. Воробель Йосиф, міщанин Ярослав.

Округ виборчий ч. 48. (ПЕРЕМИШЛЬ).

Повіти: Перемишль Добромиль, Сянік, Березів і Кросно. — Мандатів 6. — 1. Др. Загайкевич Володимир, адвокат Перемишль, 2. о. Маринович Йосиф, парох Військо пов. Добромиль, 3. Подубинський Василь, господар Добрівка Руська пов. Сянік, 4. Др. Блавацький Василь, адвокат Сянік, 5. Др. Ільницький Михайло, адв. Бірча, 6. Макар Осип, господар з села Бушковички пов. Перемишль, 7. Смішкевич Олександр, власник реальності Медика пов. Перемишль, 8. о. Андрейчик Петро, парох Залуже. пов. Сянік, 9. Др. Жук Остап, адв. Буківсько пов. Сянік, 10. Мальгівський Іван, господар з села Ляцьке пов. Добромиль, 11. Гадиняк Дмитро, господар зі села Котів пов. Добромиль, 12. Пелешак Василь, господар зі села Малкови і пов. Перемишль.

Округ виборчий ч. 49. (САМБІР).

Повіти: Самбір. Старий Самбір, Лісько, Рудки, Мостиска і Городок. — Мандатів 6. — 1. Тершаковець Гринько, господар зі села Якимчиці пов. Рудки, 2. Др Біляк Степан, адв. Городок Ягайлоський, 3. Байдала Степан, дир. Нар. Дому Мостиска, 4. о. Бенцін Андрій, парох Старий Самбір, 5. Др. Пеленський Олександр, адв. Комарно, 6. Гануляк Григорій, редактор Львів, 7. Кульчицький Теодор Штокал, господар зі села Кільчиці Шляхоцькі, пов. Самбір, 8. Канцярь Йосиф, господар зі села Угерці Незабит., пов. Городок Ягайл., 9. Тарнавський Гілярій с. Олекси. господар зі села Биків пов. Самбір, 10. Коцур Теодор, господар зі

села Топільниця Шлях. пов. Самбір, 11. Черняк Антін, господар зі села Якимчиці пов. Рудки, 12. Мисаковець Іван с. Івана, міщанин Комарно пов. Рудки.

Округ виборчий 50. (Львів Місто).

Мандатів 4. — 1, Др. Бурачинський Тит Евген, лікар у Львові, 2. Олексин Іван, кафлярський робітник у Львові, 3. Хруцький Сергій, 6. посол Антонівка пов. Томашів Любельський, 4. Макашкова Євгенія у Львові.

Округ виборчий 51. (Львів Повіт).

Повіти: Львів повіт, Жовква, Сокаль, Рава Руська, Яворів і Чесанів. — Мандатів 7. — 1. Др. Левицький Дмитро, адв. Львів, 2. Ліщинський Іван, власн. реалън. Львів, 3. Лянґ Фердинанд, гімн. учит. Бидгощ, 4. Кохан Володимир, господар зі села Тудорковичі, пов. Сокаль, 5. Целевич Корнило, земл. мір Угнів, пов. Рава Руська, 6. Бачинський Андрій, прив. урядов. Краківець, пов. Яворів, 7. о. Черкавський Мирослав, парох в Дахнові, пов. Любачів, 8. Макар Петро, господар зі села Туринка, пов. Жовква, 9. Шумський Григорій, дяк Великі Очі, пов. Яворів, 10. Яремко Микола, господар зі села Запалів, пов. Любачів, 11. Грозик Володимир, господар зі села Крехів пов. Жовква, 12. Дужий Іван, господар зі села Хлівчани пов. Рава Руська, 13. Кернога Михайло, господар зі села Підберізці, пов. Львів, 14. Мигаль Кость, господар зі села Себечів, пов. Сокаль.

Округ виборчий ч. 52. (СТРИЙ).

Повіти: Стрий, Дрогобич, Турка, Сколе, Долина і Калуш. — Мандатів 6. — 1. Др. Куровець Іван, лікар Львів, 2. Луцький Остап, директор Повітового Союзу Кооператив Стрий, 3. Великанович Дмитро, управитель школи Конколювка пов. Ряшів, 4 Др. Блажкевич Іван, адв. Дрогобич, 5. Максимович Антін, урядник копальні „Ліманова“ Борислав, 6 Ткач Михайло син Данила, господар зі села Креховичі, пов. Долина, 7. Дибя Володимир господар зі села Лани пов. Стрий, 8. Др. Володимир Горбовий, військовий інвалід, канд. адв., Долина, 9. Белей Яць, господар з Войнилова пов. Калуш. 10. о. Притуляк Микола, катихит Сколе, 11. Косило Йосиф, господар зі села Лисовичі пов. Долина, 12. Гранас Гринь, господар зі села Стриганці пов. Стрий.

Округ виборчий ч. 53. (СТАНИСЛАВІВ).

Повіти: Станиславів, Товмач, Богородчани, Надвірна, Коломия, Печеніжин, Городенка, Снятин і Косів. — Мандатів 9. — 1. Галущинський Михайло, голова „Просвіти“ Львів, 2. Паліїв Дмитро, редактор Львів, 3. о. Ганушевський Михайло, парох Угорники, пов. Станиславів, 4. Василишин Іван, учит. Кунисівці, пов. Городенка. 5. Чукур Юра, господар зі села Ковалівка, пов. Печеніжин, 6, Добрянський Василь, прив. уряд. Львів, 7. Плазинський Іван, господар з пов. Надвірна, 8. Шепарович Олена, Львів. 9. Курилюк Ярослав, господар з пов. Снятин, 10. Матіяш Герасим, господар з пов.

Городенка, 11. Кваснюк Палагна, рільничка з Отинії, пов. Товмач, 12. Регей Григорій, господар з Єзуполя, пов. Станиславів, 13. Ерстенюк Дмитро, прив. уряд. Підбірці, пов. Львів, 14. Кіндрацький Михайло, господар з пов. Товмач, 15. Др Макарушка Любомир, прив. уряд. Львів, 16. Струтинський Михайло, редактор Львів.

Округ виборчий ч. 54. (ТЕРНОПІЛЬ).

Повіти; Тернопіль, Збараж, Теребовля, Скалат, Підгайці, Чортків, Бучач, Копичинці, Борщів і Заліщики. — Мандатів 10. — 1. о. Куницький Леонтій, пралат Львів, 2. Др. Баран Степан, адвокат Тернопіль, 3. Заваликут Іван, кандидат адвокатури Гусятин пов. Копичинці. 4. Кунько Антін, господар з села Чернилів Руський пов. Тернопіль, 5. Яворський Олекса, правник Підгайці, 6. Скасків Гринько, син Юрка, господар з села Божиків, пов. Підгайці, 7. Др. Гаврилюк Андрій, лікар Збараж, 8. Шипелявий Степан, господар з села Жизномир, пов. Бучач, 9. о. Кузьма Зеновій, катехит Теребовля, 10. Коцюбка Михайло, кандидат нотаріальний Грималів, 11. Качмарчук Павло, різьбар Тернопіль, 12. Марків Павлина, господиня з села Петриків, пов. Тернопіль, 13. Ткачук Іван, син Віктора, господар з села Красносільці, пов. Збараж, 14. Стефанюк Андрій, господар з села Жилинці, пов. Борщів, 15. Рудяк Дмитро син Василя, господар з села Новосілка Грималівська, пов. Скалат, 16. Поліщук Петро, господар з села Біла, пов. Чортків, 17. Крушельницький Іван, господар з села Слобід-

ка Струсівська пов. Терехівля, 18. Явний Микола, господар з села Колендяни пов. Чортків.

Округ виборчий ч. 55. (ЗОЛОЧІВ).

(Повіти: Золочів, Зборів, Камінка Струмилова, Броди, Радехів, Бібрка, Перемишляни, Рогатин, Жидачів і Бережани. — Мандатів 9. — 1. Целевич Володимир, головний секретар УНДО, Львів, 2. Вислоцький Олександр, господар з села Ляшків, пов. Броди, 3. о. д-р Пелліх Володимир, парох Радехів, 4. Кузик Степан, канд. адв. Рогатин, 5. Др. Троян Корнило, адвокат Ходорів, 6. Загульський Микола, господар з села Розваж, ков, Золочів, 7. Баран Марія Блянка, Тернопіль, 8. Др. Комаринський Роман, канд. адв. Жидачів, 9. Штаблюк Іван, господар з села Вибудів, пов. Бережани, 10. Проців Михайло, господар з села Надітичі, пов. Жидачів, 11. Олійник Клим, господар з села Ганунин, пов. Радехів, 12. Чучман Микола, кооператор Топорів, 13. Д-р Рибак Микола, адвокат Глиняни, 14. Мацьків Олекса, господар з села Стрілиська Нові, пов. Бібрка, 14. о. Гайовський Онуфрій, гр.-кат. парох Богутин, пов. Зборів, 16. Селезінкова Неоніля, Радехів.

**Кандидатами до сенату з листи ч. 18 є
слідуючі :**

**Виборчий округ львівського воєвідства,
(Мандатів 9).**

1. Др. Троян Корнило — адвокат Ходорів, 2. Кисілевська Олена — редакторка Коломия, 3. о. Татомир Юліян — парох, Лука коло Самбора, 4.

Др. Лунів Андрій — адвокат, Борщів, 5. Др. Витвицький Степан — адвокат, Дрогобич, 6. Паарова Іванна, Яворів, 7. Гануляк Григорій — редактор, Львів, 8. Пахолок Іван — господар з села Лани, пов. Бібрка, 9. Таранько Михайло — нар. учит. Львів, 10. о. Хомань Матвій — парох, Лежайськ, 11. Кос Андрій с. Данила — господар з м. Комарно.

Виборчий округ станиславівського воєводства.
(Мандатів 4),

1. Тарнавський Мирон — бувший генерал української армії, тепер господар Черниця пов. Броди, 2. Черкавський Олекса — канд. адв. Львів, 3. Д-р Марітчак Олександр — адвокат, Львів, 4. Рудницький Іван — канд. адв. Львів, 5. Барановська Стефанія, Станиславів, 6. Іваніків Іван — купець, Стрий, 7. Гаджаровський Юрко — господар з села Войнилів, пов. Калущ, 8, о. Проць Йосиф — катехит гімн., Снятин.

Виборчий округ тернопільського воєвідства.
(Мандатів 5).

1. Др. Горбачевський Антін, адвокат, Чортків, 2. Кузьмин Микола, господар зі села Озірна, пов. Зборів, 3. Бараник Василь, канд. адв., Заліщики, 4. Д-р Ваньо Теодор, адвокат, Золочів, 5. о. Гуньовський Олекса, парох, Ланівці, пов. Борщів, 6. Др. Левицький Володимир, адвокат, Зборів, 7. Фалендиш Андрій, будівничий, Тернопіль, 8. Бадлюк Василь, директор Повітового Союзу Кооператив, Тлусте, пов. Заліщики, 9. Федик Йосиф, господар з села Богатківці, пов. Підгайці.

Державна посольська листа ч. 18.

На чоловічому місці державної посольської листи ч. 18. стоїть голова Українського Національно-Демократичного Об'єднання д-р Дмитро Левицький, адвокат у Львові. На місці 5. стоїть Сергій Хруцький, б. посол і б. голова Української Парляментарної Репрезентації, з Антонівки повіт Томашів Любелський. На місці 9. п-ні Мілена Рудницька-Лисяк, учителька сем. у Львові. — На місці 10. Михайло Струтинський, редактор у Львові. — На місці 15. Зеновій Пеленський, редактор у Львові. — На місці 21. д-р Любомир Макарушка, прив. уряд. у Львові. — На місці 26. Осип Боднарович, журналіст у Львові. — На місці 30. Володимир Кохан, господар зі села Тудоровичі, пов. Сокаль. На місці 32. д-р Іван Куровець, лікар у Львові. На місцях 6, 12, 17, 22, 25 й 31 поставлено кандидатів Українського Центрального Виборчого Комітету Волині, Холмщини, Підляша і Полісся. На інших місцях державної листи поставлено кандидатів інших непольських народів, що ввійшли до спільного виборчого блоку.

Державна сенаторська листа ч. 18.

На чоловічому місці державної сенаторської листи поставлено представника німців, б. сенатора Ервіна Гасбаха. На місці 2 стоїть: Володимир Децикевич, емер. адм. ур. і член Тимчасового Самоуправного Виділу у Львові. На місці 3. Михайло Галущинський, голова „Просвіти“ у Львові. На місці 7. Микола Творидло, дир. „Сільського Господаря“ у Львові. На місці 9. Бронислав Янів, дир. Т-ва Обезпечень „Карпатія“ у Львові. На місці 12: д-р Володимир Охримович, адвокат у Львові. На місці 6. поставлено кандидата Центрального Комітету південно-західних земель. На інших місцях державної листи поставлено кандидатів інших непольських народів.

Всі під українським синьожов-
тим прапором голосуйте на ли-
сту ч. 18.

Читайте і ширіть
українську селянську газету
СВОБОДА

що від 30 літ виходить у Львові і є ор-
ганом Українського Національно-Демокра-
тичного Об'єднання. Виходить раз у тиж-
день і коштує 80 сот. місячно — а 2 зол.
20 сот. квартално.

Адреса : Львів, Ринок ч. 10.

Українці і українці

А отже і в Україні од хазарів не
вже в Україні од хазарів не
вже в Україні од хазарів не
вже в Україні од хазарів не
вже в Україні од хазарів не

81

Українці і українці
Українці і українці

Українці і українці
Українці і українці

81

70к.

0,96

(1986)

Р
Л

4416

Українці і українки.

При виборах до сойму в неділю 4. марта 1928 і при виборах до сенату в неділю 11. марта 1928 всі українські виборці мають явитися до голосовання і свою виборчу картку віддати з числом

18

на кандидатів Українського Національно-Демократичного Об'єднання.

Всі українці і українки голосують тільки
18 на одинокую правдиво національну українську листу **18**

Українське національно-демократичне об'єднання.

політична бібліотека.

Львів. Бібліотека
АН. УРСР

Наші противники між собою і про себе.

Всі українські виборці голосують на одинокую українську листу ч. **18**.

НАКЛАДОМ о. ЛЕОНТІЯ КУНИЦЬКОГО.

ТЕРНОПІЛЬ — 1928.

Відбито в друкарні А. Салевича і Спілки в Тернополі.

\$0